

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЩУРОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF SHCHUROV v. UKRAINE)**

(Заява № 5050/07)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

6 жовтня 2011 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Щуров проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Боштьян М. Зупанчич (Bostjan M. Zupancic), *Голова*,

Ганна Юдківська (Ganna Yudkivska),

Ангеліка Нусбергер (Angelika Nußberger), *судді*,

та Стівен Філіпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 13 вересня 2011 року
постановляє таке рішення, яке було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 5050/07), яку 4 січня 2007 року подав до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянин України пан Микола Євгенович Щуров (далі — заявник).

2. Заявника представляв пан Н. Савченко, юрист, який практикує у місті Києві. Уряд України (далі — Уряд) представляла його Уповноважений — пані Валерія Лутковська з Міністерства юстиції.

3. 25 серпня 2010 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про заяву Уряд.

ФАКТИ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1952 році і проживає в місті Києві.

5. 1 грудня 1993 року він звернувся до національних судів з позовом проти чотирьох фізичних осіб щодо спадщини.

6. 6 листопада 2001 року Святошинський районний суд міста Київ (далі — районний суд) відмовив у задоволенні позову як необґрунтованого.

7. 14 січня 2002 року районний суд повернув апеляційну скаргу заявника на вищезазначене рішення суду без розгляду у зв'язку з недотриманням процесуальних вимог.

8. 21 серпня 2002 року районний суд повернув апеляційну скаргу заявника на ухвалу від 14 січня 2002 року без розгляду у зв'язку з недотриманням процесуальних вимог.

9. 13 вересня 2002 року районний суд повернув апеляційну скаргу заявника на ухвалу суду від 21 серпня 2002 року без розгляду у зв'язку з недотриманням процесуальних вимог. 30 березня 2005 та 14 липня 2006 року, відповідно, апеляційний суд міста Києва та Верховний Суд України залишили ухвалу від 13 вересня 2002 року без змін.

10. Як стверджує Уряд, у ході провадження заявник двічі змінював свої позовні вимоги. За клопотаннями заявника або через його неявку чи неявку інших сторін суди відклали дванадцять судових засідань. Заявник стверджував, що його не було належним чином поінформовано про одне із судових засідань. Вищенаведені затримки з боку заявника збільшили тривалість провадження приблизно на десять місяців. Приблизно тридцять п'ять судових засідань було у подальшому відкладено за клопотаннями інших учасників справи, через їхню неявку, через відсутність судді або з невизначених причин.

ПРАВО

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

11. Заявник скаржився на те, що тривалість провадження не відповідала вимозі «розумного строку», визначеній у пункті 6 Конвенції, який передбачає таке:

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характер...»

12. Уряд не погодився з цим твердженням, стверджуючи, зокрема, що заявник сприяв збільшенню тривалості провадження не з'явившись в деякі судові засідання і подавши кілька процесуальних клопотань.

13. Період, який має бути взято до уваги, розпочався лише 11 вересня 1997 року, коли Україна визнала право особи на подання індивідуальної заяви. Проте, при визначенні розумності строку, що минув після цієї дати, слід враховувати стан провадження на той час. Період, про який йдеться, закінчився 14 липня 2006 року. Таким чином, провадження тривало вісім років і десять місяців у судах трьох інстанцій.

A. Прийнятність

14. Суд зазначає, що скарга не є явно необґрунтованою у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона

не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона має бути визнана прийнятною.

В. Суть

15. Суд повторює, що розумність тривалості провадження має визначатися з огляду на обставини справи та з урахуванням таких критеріїв: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів, а також ступінь важливості предмета спору для заявника (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*), [ВП], заява № 30979/96, п. 43, *ECHR* 2000-VII).

16. Суд вважає, що складність справи та поведінка заявника, який певною мірою сприяв збільшенню тривалості провадження (див. пункти 7–10 вище), не можуть пояснити його загальну тривалість. З іншого боку, Суд вважає, що збільшення тривалості провадження було здебільшого спричинено надмірною тривалістю розгляду справи районним судом (див. пункти 5–6) та неодноразовими відкладеннями судових засідань (див. пункт 10 вище). Тому Суд доходить висновку, що основну відповідальність за надмірну тривалість провадження несе держава.

17. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, що порушували питання, подібні до тих, що розглядаються у цій справі (див. зазначене вище рішення у справі «Фрідлендер проти Франції» (*Frydlender v. France*) і рішення у справах «Павлюлинець проти України» (*Pavlyulynets v. Ukraine*), заява № 70767/01, п. 53, від 6 вересня 2005 року, та «Мороз та інші проти України» (*Moroz and Others v. Ukraine*), заява № 36545/02, п. 62, від 21 грудня 2006 року).

18. Розглянувши усі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатних переконати його дійти іншого висновку у цій справі. Беручи до уваги свою практику з цього питання, Суд вважає, що у цій справі тривалість провадження була надмірною та не відповідала вимозі «розумного строку». Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. РЕШТА СКАРГ

19. Заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції на результат та несправедливість провадження, упередженість суддів та відсутність доступу до суду.

20. Уважно розглянувши твердження заявника з урахуванням усіх наявних у нього матеріалів та в тій мірі, в якій вони охоплюються його

компетенцією, Суд визнає, що вони не містять жодних ознак порушення прав і свобод, які гарантуються Конвенцією.

21. Відповідно ця частина скарги має бути визнана непринятною як явно необґрунтована відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

22. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода, судові та інші витрати

23. Заявник вимагав 50 000 євро відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

24. Уряд не погодився з цією вимогою.

25. Суд не вбачає жодного причинно-наслідкового зв'язку між встановленим порушенням та заявленою матеріальною шкодою; тому він відхиляє цю вимогу. З іншого боку, Суд присуджує заявнику 1600 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Пеня

26. Суд вважає за належне призначити пеню виходячи з граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу стосовно надмірної тривалості провадження прийнятною, а решту скарг у заяві — непринятними.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. *Поставляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникові 1600 (одну тисячу шістсот) євро відшкодування моральної шкоди разом з будь-якими податками, що можуть нараховуватись; ця сума має бути конвертована у національну

валюту держави-відповідача за курсом станом на день здійснення платежу;

(b) зі впливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на зазначену вище суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 6 жовтня 2011 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛІПС
(Stephen Phillips)
Заступник Секретаря

Бошт'ян М. ЗУПАНЧІЧ
(Bostjan M. Zupancic)
Голова